

PASIUTLIGĖS EPIDEMIOLOGINĖ SITUACIJA LIETUVOJE (1994–2003 METAI)

Jonas Milius¹, Daiva Razmuvienė², Eugenijus Jacevičius¹, Vytas Tamošiūnas³, Kazimieras Lukauskas⁴

¹ Nacionalinė veterinarijos laboratorija, Kairiūkščio g. 10, LT-08409 Vilnius; tel. (8-5) 278 0470;
el. paštas: jmilius@nvl.lt

² LR sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba,
Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras, Kalvarijų g. 153, LT-8221 Vilnius; tel. (8-5) 277 9051;
el. paštas: rdaiva@takas.lt

³ Vilniaus universiteto Imunologijos institutas, Molėtų pl. 29, LT-08409 Vilnius; tel. (8-5) 246 9231;
el. paštas: vat@imi.lt

⁴ LR valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Siesikų g. 19, LT-07170 Vilnius; tel. (8-5) 240 4361;
el. paštas: klukauskas@vet.lt

Santrauka. 1994–2003 metais tirtas pasiutligės paplitimas žmonių ir gyvūnų populiacijose Lietuvoje. Pasiutligė užregistruota visuose šalies regionuose, o didžiausi židiniai – Lazdijų, Klaipėdos, Panevėžio ir Tauragės rajonuose. Daugiausia gyvūnų pasiutligės atvejų nustatyta Lazdijų rajone – per praėjusį dešimtmetį 309. Per dešimt metų pasiutligė tirta 9481 gyvūnui. Naminių gyvulių tyrimui paimti 4083 mėginiai, iš jų 37,06% tyrimo rezultatai buvo teigiami; tirti 5398 laukinių gyvūnų mėginiai, iš jų – 57,90% teigiami. Per pastarąjį dešimtmetį Lietuvoje kasmet nuo gyvūnų nukenčia iki 8–11 tūkst. gyventojų. Dažniausiai žmonės sužaloja šunys (kasmet 60–80% visų sužalojimų), 4,5–6,9% gyventojų nukenčia nuo pasiutusių šunų. Nuo gyvūnų nukentėję žmonės yra vakcinuojami. Tokia imunoprofilaktikos priemonė kasmet taikoma 4–8 tūkst. žmonių – 47–60% visų turėjusių kontaktų su įtariamai pasiutligę sergančiais gyvūnais. Vakcinacija nuo pasiutligės – veiksminga imunoprofilaktikos priemonė, nes 1994–2003 metų laikotarpiu nepasitaikė atveju, kad paskiepyti žmonės būtų mirę, nors nuo gyvūnų nukentėjo per 70 tūkst. gyventojų. Per šį laikotarpį nuo pasiutligės mirė du žmonės, tačiau jie nebuvo skiepyti. Aprašomi Lietuvoje taikomi pasiutligės diagnostikos metodai ir jų taikymo rezultatai, gyvūnų ir žmonių vakcinacija, šalyje vykdomos gyvūnų ir žmonių pasiutligės kontrolės ir prevencijos programos.

Raktažodžiai: pasiutligė, epidemiologija, žmonės, laukiniai ir naminiai gyvūnai.